PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1384

od 24. srpnja 2019.

o izmjeni uredaba (EU) br. 965/2012 i (EU) br. 1321/2014 s obzirom na upotrebu zrakoplova navedenih u svjedodžbi zračnog prijevoznika za nekomercijalne operacije i specijalizirane operacije, utvrđivanje operativnih zahtjeva za probne letove nakon održavanja, utvrđivanje pravila za nekomercijalne operacije sa smanjenom kabinskom posadom i uredničkа ažuriranja u vezi sa zahtjevima za letačke operacije

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ([1]), a posebno njezin članak 17. stavak 1. i članak 31.,

budući da:

(1) Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 ([2]) utvrđuju se detaljna pravila za operacije komercijalnog zračnog prijevoza, za nekomercijalne operacije kompleksnim zrakoplovima na motorni pogon i nekomercijalne operacije zrakoplovima koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, za komercijalne specijalizirane operacije i nekomercijalne specijalizirane operacije te za određene visokorizične komercijalne specijalizirane operacije. U tim se pravilima ne uzima u obzir činjenica da bi isti zrakoplov tijekom radnog vijeka mogao obavljati nekoliko vrsta operacija.

(2) Stoga bi radi promjene upotrebe zrakoplova za operacije komercijalnog zračnog prometa u upotrebu za nekomercijalne operacije ili specijalizirane operacije trebalo uvesti nova pravila za kontinuiranu upotrebu takvih zrakoplova. Ta bi pravila trebala biti dovoljno fleksibilna da omoguće operatorima koji provode nekomercijalne operacije ili specijalizirane operacije upotrebu istog zrakoplova a da se on pritom ne mora ukloniti iz svjedodžbe zračnog prijevoznika (AOC). Tim bi se novim operativnim okvirom trebali osigurati i nesmetana provedba i djelotvoran nadzor nad tim operacijama bez narušavanja njihove sigurnosti.

(3) U skladu s Uredbom (EU) br. 965/2012 nadležno tijelo odobrava različite operativne postupke koje nositelj AOC-a primjenjuje na razne nekomercijalne operacije. Taj zahtjev predstavlja nejednako postupanje prema nositeljima AOC-a i nekomercijalnim operatorima kad je riječ o istoj vrsti operacija pa bi ga trebalo ukloniti kako bi se osigurala regulatorna dosljednost.

(4) S obzirom na sigurnosne preporuke i povratne informacije država članica i dionika, među ostalim iz inspekcijskih pregleda obavljenih radi provjere usklađenosti sa standardima, Komisija smatra da bi Uredbu (EU) br. 965/2012 trebalo ažurirati kako bi se odrazili stanje i najbolja praksa u pogledu raznih zahtjeva za letačke operacije. Trebalo bi uvesti uredničke izmjene radi ažuriranja nekih upućivanja na uredbe koje su stavljene izvan snage: Uredbu Komisije (EZ) br. 2042/2003 ([3]) i Uredbu (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Osim toga, trebalo bi dodati novi tekst kako bi se razjasnile neke od postojećih odredbi.

([1]) SL L 212, 22.8.2018., str. 1.
([2]) Uredba Komisije (EU) br. 965/2012 od 5. listopada 2012. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 296, 25.10.2012., str. 1.).
([3]) Uredba Komisije (EZ) br. 2042/2003 od 20. studenoga 2003. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 315, 28.11.2003., str. 1.).
([4]) Uredba (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ (SL L 79, 19.3.2008., str. 1.).

(5) Pri letovima zrakoplovima na kojima je nedugo prije provedeno nepotpuno ili neodgovarajuće održavanje dogodio se niz nesreća ili nezgoda u zraku, kao i pri letovima koji su provedeni radi provjere je li održavanje zrakoplova bilo odgovarajuće (probni letovi nakon održavanja). S obzirom na nesreću zrakoplova Airbus A320-232 koja se dogodila 27. studenoga 2008. na obali gradića Canet-en-Rousillon u Francuskoj, Uredbu (EU) br. 965/2012 trebalo bi izmijeniti kako bi se točno utvrdila ta kategorija letova i uspostavili, prema potrebi, minimalni zahtjevi za letačke posade i postupci koje treba primijeniti pri pripremi i izvođenju tih letova.

(6) Nadalje, trebalo bi uvesti manje rigorozne zahtjeve za nekomercijalne operacije bez operativne kabinske posade u zrakoplovima s konfiguracijom najvećeg operativnog broja putničkih sjedala (MOPSC) većeg od 19 i s najviše 19 putnika, uz ispunjenje određenih uvjeta. Operatori bi trebali moći primjenjivati te manje rigorozne zahtjeve samo uz odgovarajuće mjere kojima se ublažavaju rizici takvih operacija.

(7) Uredbom (EU) br. 965/2012 od operatora koji obavljaju operacije komercijalnog zračnog prijevoza zahtijeva se da putnicima daju upute i stave na raspolaganje karticu sa slikovnim sigurnosnim uputama za upotrebu opreme i izlaza za hitne slučajeve kojima bi se putnici mogli koristiti. Uredba (EU) br. 965/2012 trebala bi sadržavati novu definiciju izlaza za hitne slučajeve.

(8) Uredbu (EU) br. 965/2012 trebalo bi stoga izmijeniti u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

(9) Nakon promjene upotrebe zrakoplova za operacije komercijalnog zračnog prijevoza u upotrebu za nekomercijalne operacije ili specijalizirane operacije odgovornost za kontinuiranu plovidbenost zrakoplova koji podliježe toj promjeni trebalo bi zadržati na razini nositelja AOC-a. Stoga bi priloge I. (dio-M) i V.b (dio-ML) Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014 ([5]) trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

(10) Agencija je pripremila nacrt provedbenih pravila i dostavila ih Komisiji kao mišljenja ([6]) u skladu s člancima 75. i 76. Uredbe (EU) 2018/1139.

(11) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem odbora iz članka 127. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 965/2012

Uredba (EU) br. 965/2012 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. točka 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. „specijalizirana operacija” znači svaka operacija koja nije operacija komercijalnog zračnog prijevoza, pri kojoj se zrakoplov koristi za specijalizirane aktivnosti poput poljoprivrede, građevinarstva, fotografiranja, izmjere, promatranja i ophodnje, zračnog oglašavanja, probnih letova nakon održavanja;”;

2. u članku 6. stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) letovima bez putnika ili tereta, to jest tehničkim preletima aviona ili helikoptera radi obnove, popravka, inspekcija, isporuke, izvoza ili sličnih svrha, pod uvjetom da zrakoplov nije naveden u svjedodžbi zračnog prijevoznika ili izjavi.”;

([5]) Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).

([6]) Mišljenje br. 04/2017 Europske agencije za sigurnost zračnog prometa od 29. lipnja 2017. o nacrtu uredbe Komisije o reviziji pravila letačkih operacija i kontinuirane plovidbenosti i Mišljenje br. 01/2017 od 7. ožujka 2017. o nacrtu uredbe Komisije o reviziji pravila letačkih operacija u pogledu probnih letova nakon održavanja.

3. umeće se sljedeći članak 9.aa:

„*Članak 9.aa*

Zahtjevi za letačku posadu na probnim letovima nakon održavanja

Pilotu koji je prije 20. kolovoza 2019. bio glavni pilot na probnom letu nakon održavanja koji je u skladu s definicijom iz točke SPO.SPEC.MCF.100 Priloga VIII. kategoriziran kao probni let nakon održavanja razine A priznaje se ispunjenje uvjeta iz točke SPO.SPEC.MCF.115 podtočke (a) podpodtočke 1. tog priloga. U tom se slučaju operator mora pobrinuti da glavni pilot bude obaviješten o svim razlikama u praksama izvođenja operacija utvrđenima prije 20. kolovoza 2019. i obvezama iz odjeljaka 5. i 6. poddijela E Priloga VII. ovoj Uredbi, uključujući one koje proizlaze iz povezanih postupaka koje utvrdi operator.”;

4. Prilozi I., II., III., IV., V., VI., VII. i VIII. mijenjaju se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1321/2014

Prilog I. (dio-M) i Prilog V.b (dio-ML) Uredbi (EU) br. 1321/2014 mijenjaju se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. srpnja 2019.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Prilozi I., II., III., IV., V., VI., VII. i VIII. Uredbi (EU) br. 965/2012 mijenjaju se kako slijedi:

(1) Prilog I. (dio-DEF) mijenja se kako slijedi:

(a) točka 17. zamjenjuje se sljedećim:

„17. „kategorija A u odnosu na helikoptere" znači višemotorni helikopter konstruiran s mogućnostima izoliranja motora i sustava navedenima u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama kojim se može upravljati uz primjenu podataka za uzlijetanje i slijetanje koji su planirani u okviru koncepcije kritičnog otkaza motora u kojoj se osigurava odgovarajuća određena površina i odgovarajuće performanse za nastavak sigurnog leta ili sigurnog prekinutog uzlijetanja u slučaju otkaza motora;";

(b) umeće se sljedeća točka 45.a:

„45.a „izlaz za hitne slučajeve" znači ugrađena izlazna točka iz zrakoplova koja pruža najveću mogućnost za evakuaciju iz kabine letačke i kabinske posade u odgovarajućem vremenu i uključuje vrata u razini poda, izlaz kroz prozor ili bilo koju drugu vrstu izlaza, primjerice otvor u kabini letačke posade i izlaz u repnom dijelu aviona;";

(c) umeće se sljedeća točka 48.a:

„48.a „član letačke posade" znači član posade koji posjeduje odgovarajuću dozvolu zadužen za poslove nužne za upravljanje zrakoplovom tijekom trajanja letačke dužnosti;";

(d) umeće se sljedeća točka 49.a:

„49.a „operativni kontrolor prometa" ili „dispečer letova" znači osoba koju je operator imenovao za kontrolu i nadzor letačkih operacija, a koja ima odgovarajuće kvalifikacije te koja podupire i obavještava glavnog pilota i/ili mu pomaže u sigurnom izvođenju leta;";

(e) umeće se sljedeća točka 76.a:

„76.a „probni let nakon održavanja (MCF)" znači let zrakoplova sa svjedodžbom o plovidbenosti ili dozvolom za letenje koji se izvodi u svrhu otkrivanja kvarova ili radi provjere funkcioniranja jednog ili više sustava, dijelova ili uređaja nakon održavanja ako se funkcioniranje sustava, dijelova ili uređaja ne može provjeriti provjerom na tlu i koji se izvodi u nekoj od sljedećih situacija:

(a) ako se zahtijeva u priručniku za održavanje zrakoplova (AMM) ili drugim podacima o održavanju koje je izdao nositelj odobrenja projekta odgovoran za kontinuiranu plovidbenost zrakoplova;

(b) nakon održavanja na zahtjev operatora ili prijedlog organizacije odgovorne za kontinuiranu plovidbenost zrakoplova;

(c) na zahtjev organizacije za održavanje radi provjere uspješnog otklanjanja nedostataka;

(d) kao pomoć pri izolaciji ili otkrivanju kvara;";

(f) umeću se sljedeće točke 95.a i 95.b:

„95.a „sustav naprava za prijenos osoba (PCDS)" znači sustav s jednom napravom ili više njih koje su pričvršćene na vitlo ili kuku za teret ili postavljene na strukturu rotokoptera tijekom operacija s ljudskim podvješenim teretom (HEC) ili helikopterskih operacija s vitlom (HHO). Te naprave imaju strukturne mogućnosti i značajke potrebne za prijenos osoba izvan helikoptera, a uključuju, primjerice, ramene veze s brzim otkvačivanjem ili bez mogućnosti brzog otkvačivanja i uže sa spojnim prstenom, čvrstu košaru ili kavez;

95.b „jednostavni sustav naprava za prijenos osoba” (jednostavni PCDS) znači sustav naprava za prijenos osoba koji ispunjava sljedeće uvjete:

(a) udovoljava usklađenoj normi iz Uredbe (EU) 2016/425 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili Direktive 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (**);

(b) konstruiran je tako da drži jednu osobu u kabini (primjerice operatora vitla ili kuke za teret, stručnjaka zadatka ili fotografa) ili najviše dvije osobe izvan kabine;

(c) nije čvrsta struktura kao što je kavez, platforma ili košara;

(*) Uredba (EU) 2016/425 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o osobnoj zaštitnoj opremi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 89/686/EEZ (SL L 81, 31.3.2016., str. 51.).
(**) Direktiva 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima o izmjeni Direktive 95/16/EZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 24.).”;

(g) umeće se sljedeća točka 103.b:

„103.b „pravila letenja” znači pravila utvrđena Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 923/2012 (*);

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) br. 923/2012 od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 1035/2011 i uredaba (EZ) br. 1265/2007, (EZ) br. 1794/2006, (EZ) br. 730/2006, (EZ) br. 1033/2006 i (EU) br. 255/2010 (SL L 281, 13.10.2012., str. 1.).”;

(2) Prilog II. (dio-ARO) mijenja se kako slijedi:

(a) točka ARO.GEN.120 mijenja se kako slijedi:

i. podtočke (a), (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) Agencija mora razviti prihvatljive načine usklađivanja (AMC) koji se mogu koristiti za postizanje usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima.

(b) Za postizanje usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima mogu se koristiti alternativni načini usklađivanja.

(c) Nadležno tijelo mora uspostaviti sustav kojim se dosljedno ocjenjuje omogućuju li alternativni načini usklađivanja koje primjenjuje samo nadležno tijelo ili organizacije i osobe pod njegovim nadzorom postizanje usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima. Taj sustav uključuje postupke za ograničavanje, opoziv ili izmjenu odobrenih alternativnih načina usklađivanja ako je nadležno tijelo dokazalo da ti alternativni načini usklađivanja nisu u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 i delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju te uredbe.”;

ii. u trećem odlomku podtočke (d) briše se podpodtočka 3.;

(b) u točki ARO.GEN.135 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Ne dovodeći u pitanje Uredbu br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (*), nadležno tijelo uspostavlja sustav za primjereno prikupljanje, analizu i širenje informacija u vezi sa sigurnosti.

(*) Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljaju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (SL L 122, 24.4.2014., str. 18.).”;

(c) u točki ARO.GEN.300 podtočki (a) podpodtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. kontinuiranu sukladnost s primjenjivim zahtjevima organizacija koje je certificiralo, specijaliziranih operacija koje je odobrilo i organizacija od kojih je primilo izjavu;”;

(d) u točki ARO.GEN.350 podtočki (d) podpodtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Nadležno tijelo vodi evidenciju o svim nalazima koje je utvrdilo ili koji su mu priopćeni u skladu s podtočkom (e) te, ako je primjenjivo, o mjerama izvršenja koje je primijenilo, kao i o svim korektivnim mjerama i datumima zaključenja mjera povezanih s nalazima.";

(e) točka ARO.OPS.110 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. točkom ORO.AOC.110 podtočkom (e) za zrakoplov bez posade iznajmljen bilo kojem operatoru, osim u slučajevima iz točke ORO.GEN.310 Priloga III.;";

ii. podtočka (b) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. kada god se na najmodavca primjenjuje zabrana letenja u skladu s Uredbom (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(*) Uredba (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2005. o uspostavi liste Zajednice koja sadrži zračne prijevoznike na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice, o informiranju putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji obavlja let i stavljanju izvan snage članka 9. Direktive 2004/36/EZ (SL L 344, 27.12.2005., str. 15.).";

— dodaje se sljedeća podpodtočka 3.:

„3. kada god je obustavljeno, opozvano ili otkazano odobrenje izdano u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 452/2014 (*).

(*) Uredba Komisije (EU) br. 452/2014 od 29. travnja 2014. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama operatora iz trećih zemalja u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 133, 6.5.2014., str. 12.).";

iii. u podtočki (d) podpodtočke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. pravilnu koordinaciju s nadležnim tijelom odgovornim za stalni nadzor nad zrakoplovom, u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014 (*), ili za operaciju zrakoplova, ako se ne radi o istom tijelu;

2. pravodobno uklanjanje zrakoplova iz AOC-a operatora, osim u slučajevima iz točke ORO.GEN.310 Priloga III.

(*) Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).";

(f) u točki ARO.OPS.150 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Kad utvrdi da su procjena rizika i standardni operativni postupci ispravni, nadležno tijelo operatora izdaje ovlaštenje, kako je utvrđeno u Dodatku IV. Ovlaštenje se može izdati na određeno ili neodređeno vrijeme. Uvjeti pod kojima je operator ovlašten izvoditi visokorizičnu komercijalnu specijaliziranu operaciju ili više takvih operacija navode se u ovlaštenju.";

(g) u točki ARO.OPS.200 podtočki (b) podpodtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. popisu posebnih odobrenja, kako je utvrđen u Dodatku III., za nekomercijalne operacije i specijalizirane operacije.";

(h) u točki ARO.RAMP.105 podtočki (b) podpodtočka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. zrakoplove kojima se služi operator iz treće zemlje koji prvi put leti na područje, unutar ili iz područja koje podliježe odredbama Ugovora ili čije je odobrenje, izdano u skladu s Uredbom (EU) br. 452/2014, ograničeno ili obnovljeno nakon privremenog oduzimanja ili opoziva.";

(i) u točki ARO.RAMP.115 podtočki (b) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. održavaju valjanost svoje kvalifikacije periodičnim osposobljavanjem i obavljanjem najmanje 12 inspekcijskih pregleda po kalendarskoj godini.”;

(j) točka ARO.RAMP.125 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Inspekcijski pregledi na stajanci obavljaju se na standardiziran način.”;

ii. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Nakon završetka inspekcijskog pregleda na stajanci glavni pilot ili, u njegovoj odsutnosti, drugi član letačke posade ili predstavnik operatora, obavješćuje se o rezultatima inspekcijskih pregleda na stajanci.”;

(k) u točki ARO.RAMP.140 podtočki (d) podpodtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. da je dobio dozvolu za letenje u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012 za zrakoplov registriran u nekoj državi članici;”;

(l) u točki ARO.RAMP.150 podtočki (a) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. informacija iz točke ARO.RAMP.145;”;

(m) dodaci od I. do IV. zamjenjuju se sljedećim:

„Dodatak I.

SVJEDODŽBA ZRAČNOG PRIJEVOZNIKA

(Raspored odobrenja operatora zračnog prijevoza)

Vrste operacija: Komercijalni zračni prijevoz (CAT) ☐ Putnici ☐ Teret ☐ Drugo ([1]):_____

([4])	Država operatora ([2]) Tijelo izdavatelj ([3])	([5])
AOC br. ([6]):	Ime operatora ([7]): Poslovno ime ([8]): Adresa operatora ([10]): Telefon ([11]): Telefaks: E-pošta:	Operativne kontaktne točke ([9]): Podaci za kontakt s operativnim rukovodstvom bez nepotrebnog odlaganja navedeni su u _____ ([12]).
Ovom se svjedodžbom potvrđuje da je _____ ([13]) ovlašten za obavljanje operacija komercijalnog zračnog prijevoza, kako je utvrđeno u priloženim operativnim specifikacijama, u skladu s operativnim priručnikom, Prilogom V. Uredbi (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima.		
Datum izdavanja ([14]):	Ime i potpis ([15]): Funkcija:	

([1]) Navesti drugu vrstu prijevoza.
([2]) Zamijeniti imenom države operatora.
([3]) Zamijeniti identifikacijom tijela izdavatelja.
([4]) Ispunjava nadležno tijelo.
([5]) Ispunjava nadležno tijelo.
([6]) Referentna oznaka odobrenja koju je odredilo nadležno tijelo.
([7]) Zamijeniti registriranim imenom operatora.
([8]) Poslovno ime operatora, ako je različito. Ispred poslovnog imena upisati „Dba” („Doing business as” – „posluje kao”).

(9) Podaci za kontakt uključuju brojeve telefona i telefaksa, uključujući pozivni broj države, i adresu e-pošte (ako postoji) putem koje se može stupiti u kontakt s operativnim rukovodstvom bez nepotrebnog odlaganja za pitanja povezana s letačkim operacijama, plovidbenošću, kompetencijama letačke i kabinske posade, opasnom robom i za druga relevantna pitanja.
(10) Adresa glavnog sjedišta operatora.
(11) Broj telefona i telefaksa glavnog sjedišta operatora, uključujući pozivni broj države. Navesti adresu e-pošte ako postoji.
(12) Navesti kontrolirani dokument koji se nalazi u zrakoplovu u kojem su navedeni podaci za kontakt te upućivanje na odgovarajući odlomak ili stranicu. Npr.: „Podaci za kontakt ... navedeni su u operativnom priručniku, općenito/osnovno, poglavlje 1. odlomak 1.1."; ili „… navedeni su u operativnim specifikacijama, str. 1."; ili „… navedeni su u prilogu ovom dokumentu".
(13) Registrirano ime operatora.
(14) Datum izdavanja AOC-a (dd.mm.gggg.).
(15) Funkcija, ime i potpis predstavnika nadležnog tijela. Na AOC se može staviti i službeni pečat.

EASA obrazac 138., izdanje 2.

Dodatak II.

OPERATIVNE SPECIFIKACIJE
(koje podliježu odobrenim uvjetima u operativnom priručniku)

Podaci za kontakt tijela izdavatelja:
Telefon (1): _____ Telefaks: _____
E-pošta: _____

AOC (2): | Ime operatora (3): | Datum (4): | Potpis:
Poslovno ime:
Operativne specifikacije br.:

Model zrakoplova (5):
Registracijske oznake (6):

Vrste operacija: Komercijalni zračni prijevoz
☐ Putnici ☐ Teret ☐ Drugo (7): _____

Područje operacija (8):

Posebna ograničenja (9):

Posebna odobrenja:		Da	Ne	Specifikacija (10)	Napomene
Opasna roba		☐	☐		
Operacije pri smanjenoj vidljivosti Polijetanje Prilaz i slijetanje		☐	☐	CAT (11) RVR (12): m DA/H: ft RVR: m	
RVSM (13)	☐ Nije primjenjivo	☐	☐		
ETOPS (14)	☐ Nije primjenjivo	☐	☐	Maksimalno vrijeme preusmjeravanja (15): min.	

Kompleksne navigacijske specifikacije za PBN operacije ([16])	☐	☐		([17])
Specifikacije minimalnih navigacijskih performansi	☐	☐		
Operacije jednomotornih aviona s turbinskim motorom noću ili u instrumentalnim meteorološkim uvjetima (SET-IMC)	☐	☐	([18])	
Helikopterske operacije s pomoću sustava za noćno gledanje	☐	☐		
Helikopterske operacije s vitlom	☐	☐		
Operacije helikopterske hitne medicinske pomoći	☐	☐		
Helikopterske operacije na moru	☐	☐		
Osposobljavanje članova kabinske posade ([19])	☐	☐		
Izdavanje potvrda za kabinsku posadu ([20])	☐	☐		
Upotreba aplikacije EFB-a tipa B	☐	☐	([21])	
Kontinuirana plovidbenost	☐	☐	([22])	
Ostalo ([23])				

([1]) Broj telefona i telefaksa nadležnog tijela, uključujući pozivni broj države. Navesti adresu e-pošte ako postoji.
([2]) Navesti odgovarajući broj svjedodžbe zračnog prijevoznika (AOC).
([3]) Navesti registrirano ime operatora i poslovno ime, ako se razlikuje. Ispred poslovnog imena upisati „Dba" („Doing business as" – „posluje kao").
([4]) Datum izdavanja operativnih specifikacija (dd.mm.gggg.) i potpis predstavnika nadležnog tijela.
([5]) Navesti oznaku ICAO-a za marku, model i seriju zrakoplova ili glavnu seriju, ako je serija određena (npr. Boeing-737-3K2 ili Boeing-777-232).
([6]) Registracijske oznake navode se u operativnim specifikacijama ili u operativnom priručniku. U potonjem slučaju u povezanim se operativnim specifikacijama upućuje na povezanu stranicu operativnog priručnika. Ako se na model zrakoplova ne primjenjuju sva posebna odobrenja, registracijske oznake mogu se unijeti u stupac za napomene uz povezano posebno odobrenje.
([7]) Navesti druge vrste prijevoza (npr. hitan medicinski prijevoz).
([8]) Navesti zemljopisna područja ovlaštene operacije (po zemljopisnim koordinatama ili posebnim rutama, području letnih informacija ili nacionalnim ili regionalnim granicama).
([9]) Navesti primjenjiva posebna ograničenja (npr. samo po pravilima vizualnog letenja (VFR), samo danju itd.).
([10]) U ovom stupcu navesti najblaže kriterije za svako odobrenje ili vrstu odobrenja (s odgovarajućim kriterijima).
([11]) Navesti primjenjivu kategoriju preciznog prilaza: LTS CAT I, CAT II, OTS CAT II, CAT IIIA, CAT IIIB ili CAT IIIC. Navesti najmanju vidljivost uzduž uzletno-sletne staze (RVR) u metrima i visinu odluke (DA/H) u stopama. Za svaku navedenu kategoriju prilaza upotrebljava se po jedan redak.
([12]) Navesti odobrenu najmanju vidljivost uzduž uzletno-sletne staze (RVR) za polijetanje u metrima. Ako su izdana različita odobrenja, za svako se može upotrijebiti po jedan redak.
([13]) Polje „Nije primjenjivo" može biti označeno samo ako je maksimalna visina koju zrakoplov može postići ispod FL290.
([14]) Operacije povećanog doleta (ETOPS) trenutačno se primjenjuju isključivo na dvomotorne zrakoplove. Stoga polje „Nije primjenjivo" može biti označeno samo ako model zrakoplova ima više ili manje od dva motora.
([15]) Mogu se navesti i prag udaljenosti (u nautičkim miljama) i tip motora.

([16]) Navigacija temeljena na performansama (PBN): upotrebljava se jedan red za svako kompleksno posebno odobrenje za PBN (npr. RNP AR APCH) uz navođenje odgovarajućih ograničenja u stupcima „Specifikacija" i/ili „Napomene". Pojedinačna odobrenja posebnih postupaka RNP AR APCH mogu se navesti u operativnim specifikacijama ili u operativnom priručniku. U potonjem slučaju u povezanim se operativnim specifikacijama upućuje na povezanu stranicu operativnog priručnika.
([17]) Navesti je li posebno odobrenje ograničeno na određene krajeve uzletno-sletne staze i/ili aerodrome.
([18]) Navesti konkretnu kombinaciju zrakoplovne konstrukcije ili motora.
([19]) Odobrenje za provođenje tečaja osposobljavanja i ispita koje trebaju proći podnositelji zahtjeva za izdavanje potvrda članovima kabinske posade kako je navedeno u Prilogu V. (dio-CC) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
([20]) Odobrenje za izdavanje potvrda članovima kabinske posade kako je navedeno u Prilogu V. (dio-CC) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
([21]) Unijeti popis aplikacija EFB-a tipa B i upućivanje na hardver EFB-a (za prenosive EFB-ove). Taj se popis navodi u operativnim specifikacijama ili u operativnom priručniku. U potonjem slučaju u povezanim se operativnim specifikacijama upućuje na povezanu stranicu operativnog priručnika.
([22]) Ime osobe ili organizacije odgovorne za osiguranje upravljanja kontinuiranom plovidbenošću u skladu s Uredbom (EU) br. 1321/2014.
([23]) Ovdje se za svako ovlaštenje u poseban redak ili u jedno polje s više redaka mogu navesti ostala odobrenja ili podaci (npr. operacije slijetanja na kraću površinu, operacije strmog prilaza, helikopterske operacije do/od mjesta od javnog interesa, helikopterske operacije iznad neprijateljskog okoliša izvan gusto naseljenog područja, helikopterske operacije bez mogućnosti sigurnog prisilnog slijetanja, operacije s povećanim kutovima nagiba, maksimalna udaljenost od odgovarajućeg aerodroma za dvomotorne avione bez odobrenja za ETOPS).

EASA obrazac 139., izdanje 5.

Dodatak III.

Popis posebnih odobrenja

Nekomercijalne operacije

Specijalizirane operacije

(koje podliježu uvjetima navedenima u odobrenju i operativnom priručniku ili letačkom priručniku)

Tijelo izdavatelj ([1]):		
Popis posebnih odobrenja br. ([2]): Ime operatora: Datum ([3]): Potpis:		
Model zrakoplova i registracijske oznake ([4]):		
Vrste specijaliziranih operacija, ako je primjenjivo: ☐ ([5]) …		
Posebna odobrenja ([6])	Specifikacija ([7])	Napomene
…		
…		

…		
…		

(1) Navesti ime i podatke za kontakt.
(2) Navesti odgovarajući broj.
(3) Datum izdavanja posebnih odobrenja (dd.mm.gggg.) i potpis predstavnika nadležnog tijela.
(4) Navesti oznaku CAST-a (*Commercial Aviation Safety Team*)/ICAO-a za marku, model i seriju zrakoplova ili glavnu seriju, ako je serija određena (npr. Boeing-737-3K2 ili Boeing-777-232). Taksonomija CAST-a i ICAO-a dostupna je na: http://www.intlaviationstandards.org/
Registracijske oznake moraju se navesti u popisu posebnih odobrenja ili u operativnom priručniku. U potonjem slučaju u popisu posebnih odobrenja upućuje se na povezanu stranicu operativnog priručnika.
(5) Navesti vrstu operacije, npr. poljoprivreda, građevinarstvo, fotografija, izmjera, promatranje i patroliranje, oglašavanje u zraku, probni letovi nakon održavanja.
(6) U ovom stupcu navesti sve odobrene operacije, npr. opasne tvari, LVO, RVSM, PBN, MNPS, HOFO.
(7) U ovom stupcu navesti najblaže kriterije za svako odobrenje, npr. visina odluke i minimume za RVR za CAT II.

EASA obrazac 140., izdanje 2.

Dodatak IV.

OVLAŠTENJE VISOKORIZIČNIH KOMERCIJALNIH SPECIJALIZIRANIH OPERACIJA	
Tijelo izdavatelj (1): Br. ovlaštenja (2):	
Ime operatora (3): Adresa operatora (4): Telefon (5): Telefaks: E-pošta:	
Model zrakoplova i registracijske oznake (6):	
Ovlaštene specijalizirane operacije (7):	
Ovlašteno područje ili mjesto operacije (8):	
Posebna ograničenja (9):	
Ovime se potvrđuje da je _____ ovlašten za izvođenje visokorizičnih komercijalnih specijaliziranih operacija u skladu s ovim ovlaštenjem, standardnim operativnim postupcima operatora, Prilogom V. Uredbi (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima.	
Datum izdavanja (10):	Ime i potpis (11): Funkcija:

(1) Ime i podaci za kontakt nadležnog tijela
(2) Navesti povezani broj ovlaštenja.
(3) Navesti registrirano ime operatora i poslovno ime, ako se razlikuje. Ispred poslovnog imena upisati „Dba" („Doing business as" – „posluje kao").
(4) Adresa glavnog sjedišta operatora.
(5) Broj telefona i telefaksa glavnog sjedišta operatora, uključujući pozivni broj države. Navesti adresu e-pošte ako postoji.

(6) Navesti oznaku CAST-a (*Commercial Aviation Safety Team*)/ICAO-a za marku, model i seriju zrakoplova ili glavnu seriju, ako je serija određena (npr. Boeing-737-3K2 ili Boeing-777-232). Taksonomija CAST-a i ICAO-a dostupna je na: http://www.intlaviationstandards.org. Registracijske oznake moraju se navesti u popisu posebnih odobrenja ili u operativnom priručniku. U potonjem slučaju u popisu posebnih odobrenja upućuje se na povezanu stranicu operativnog priručnika.
(7) Navesti vrstu operacije, npr. poljoprivreda, građevinarstvo, fotografija, izmjera, promatranje i patroliranje, oglašavanje u zraku, probni letovi nakon održavanja.
(8) Navesti zemljopisna područja ili lokacije ovlaštene operacije (po zemljopisnim koordinatama, području letnih informacija ili nacionalnim ili regionalnim granicama).
(9) Navesti primjenjiva posebna ograničenja (npr. samo po pravilima vizualnog letenja (VFR), samo danju itd.).
(10) Datum izdavanja ovlaštenja (dd.mm.gggg.).
(11) Funkcija, ime i potpis predstavnika nadležnog tijela. Na ovlaštenje se može staviti i službeni pečat.

EASA obrazac 151., izdanje 2.";

(n) brišu se dodaci V. i VI.;

(3) Prilog III. (dio-ORO) mijenja se kako slijedi:

(a) u točki ORO.GEN.110 podtočka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) Operator za svaki tip zrakoplova sastavlja kontrolnu listu koju svi članovi posade moraju upotrebljavati u svim fazama leta u uobičajenim, neuobičajenim i hitnim uvjetima kako bi se zajamčilo da se poštuju operativni postupci iz operativnog priručnika. Pri osmišljavanju i upotrebi kontrolnih lista uzimaju se u obzir ljudski čimbenici i najnovija relevantna dokumentacija nositelja odobrenja projekta.";

(b) u točki ORO.GEN.135 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Svjedodžba operatora ostaje valjana ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. operator i dalje ispunjava relevantne zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata, uzimajući u obzir odredbe povezane s postupanjem s nalazima iz točke ORO.GEN.150 ovog Priloga;

2. nadležnom tijelu odobren je pristup operatoru u skladu s točkom ORO.GEN.140 ovog Priloga kako bi utvrdilo kontinuiranu sukladnost s relevantnim zahtjevima Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata;

3. svjedodžba nije otkazana ni opozvana.";

(c) u točki ORO.GEN.140 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Za potrebe utvrđivanja sukladnosti s relevantnim zahtjevima iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata, operator u svakom trenutku mora dopustiti pristup bilo kojem objektu, zrakoplovu, dokumentu, evidenciji, podacima, postupcima ili bilo kojem drugom materijalu relevantnom za njegovu djelatnost koja podliježe certificiranju, ovlaštenju za specijaliziranu operaciju ili izjavi, bez obzira na to obavlja li je na temelju ugovora, bilo kojoj osobi koju je ovlastilo jedno od sljedećih tijela:

1. nadležno tijelo utvrđeno u točki ORO.GEN.105 Priloga III. ovoj Uredbi;

2. tijelo koje djeluje u skladu s odredbama točke ARO.GEN.300 podtočaka (d) i (e) ili poddijela RAMP Priloga II. ovoj Uredbi.";

(d) točka ORO.GEN.160 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Operator obavješćuje nadležno tijelo i bilo koju drugu organizaciju za koju država operatora zahtijeva da bude obaviještena o bilo kakvoj nesreći, ozbiljnoj nezgodi i događaju kako su utvrđeni u Uredbi (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i Uredbi (EU) br. 376/2014.

(*) Uredba (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (SL L 295, 12.11.2010., str. 35.).";

ii. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 996/2010 i Uredbu (EU) br. 376/2014, izvješća iz podtočaka (a) i (b) izrađuju se u obliku i na način koji odredi nadležno tijelo i moraju sadržavati sve relevantne informacije o stanju koje su poznate operatoru.";

(e) u točki ORO.GEN.205 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Pri ugovaranju ili kupovini proizvoda ili usluga kao dijela svojih aktivnosti operator se mora pobrinuti za sljedeće:

1. da su ugovoreni ili kupljeni proizvodi ili usluge u skladu s primjenjivim zahtjevima;

2. da se u sustavu upravljanja operatora uzmu u obzir sve opasnosti u pogledu sigurnosti zrakoplovstva povezane s ugovorenim ili kupljenim proizvodima ili uslugama.";

(f) u poddijelu GEN dodaje se sljedeći odjeljak 3.

„***Odjeljak 3.***

Dodatni organizacijski zahtjevi

ORO.GEN.310 Upotreba zrakoplova navedenog na svjedodžbi zračnog prijevoznika za nekomercijalne operacije i specijalizirane operacije

(a) Zrakoplov može ostati naveden na AOC-u operatora ako se njime upravlja u bilo kojoj od sljedećih situacija:

1. nositelj AOC-a sam upravlja zrakoplovom za specijalizirane operacije u skladu s Prilogom VIII. (dio-SPO);

2. zrakoplovom upravljaju drugi operatori za nekomercijalne operacije zrakoplovima na motorni pogon ili za specijalizirane operacije koje se obavljaju u skladu s Prilogom VI. (dio-NCC), Prilogom VII. (dio-NCO) ili Prilogom VIII. (dio-SPO), pod uvjetom da se zrakoplov upotrebljava u neprekinutom razdoblju do najviše 30 dana.

(b) Ako se zrakoplov upotrebljava u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 2., nositelj AOC-a koji stavlja zrakoplov na raspolaganje i operator koji upotrebljava taj zrakoplov utvrđuju postupak:

1. u kojem moraju jasno navesti koji je operator odgovoran za operativnu kontrolu kojeg leta i opisati kako se operativna kontrola prenosi s jednog operatora na drugog;

2. u kojem moraju opisati postupak primopredaje prilikom vraćanja zrakoplova nositelju AOC-a.

Taj se postupak navodi u operativnom priručniku svakog operatora ili u ugovoru između nositelja AOC-a i operatora koji upotrebljava zrakoplov u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 2. Nositelj AOC-a sastavlja predložak takvog ugovora. Točka ORO.GEN.220 odnosi se na evidenciju tih ugovora.

Nositelj AOC-a i operator koji upotrebljava zrakoplov u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 2. moraju se pobrinuti za to da se relevantno osoblje upozna s postupkom.

(c) Nositelj AOC-a nadležnom tijelu podnosi opis postupka iz podtočke (b) radi prethodnog odobrenja.

Nositelj AOC-a s nadležnim tijelom dogovara način i učestalost dostave informacija o prijenosima operativne kontrole u skladu s točkom ORO.GEN.130 podtočkom (c).

(d) Kontinuiranom plovidbenošću zrakoplova koji se upotrebljava u skladu s podtočkom (a) upravlja organizacija odgovorna za kontinuiranu plovidbenost zrakoplova koji je uključen u AOC, u skladu s Uredbom (EU) br. 1321/2014.

(e) Nositelj AOC-a koji stavlja zrakoplov na raspolaganje u skladu s podtočkom (a) mora:

1. u operativnom priručniku navesti registracijske oznake zrakoplova koji je stavio na raspolaganje i vrstu operacija koje se izvode tim zrakoplovom;

2. u svakom trenutku biti informiran i voditi evidenciju o svakom operatoru koji ima operativnu kontrolu nad zrakoplovom u svakom trenutku do vraćanja zrakoplova nositelju AOC-a;

3. osigurati da se u mjerama za utvrđivanje opasnosti, procjenu rizika i ublažavanje predvide sve operacije koje se izvode tim zrakoplovom.

(f) Pri operacijama iz Priloga VI. (dio-NCC) i Priloga VIII. (dio-SPO) operator koji upotrebljava zrakoplov u skladu s podtočkom (a) mora osigurati sljedeće:

1. da se svaki let koji se izvodi pod njegovom operativnom kontrolom zabilježi u sustavu tehničke knjige zrakoplova;

2. da se ne uvode promjene u zrakoplovnim sustavima ili konfiguraciji;

3. da se svaka greška ili tehnički kvar koji nastanu dok je zrakoplov pod njegovom operativnom kontrolom prijavi organizaciji za vođenje kontinuirane plovidbenosti nositelja AOC-a;

4. da nositelj AOC-a primi kopiju svakog izvješća o događaju povezanog s letovima koji se izvode tim zrakoplovom, a koje je sastavljeno u skladu s Uredbom (EU) br. 376/2014 i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/1018 (*).

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1018 od 29. lipnja 2015. o utvrđivanju popisa u kojem se klasificiraju događaji u civilnom zrakoplovstvu koje treba obvezno prijaviti u skladu s Uredbom (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 163, 30.6.2015., str. 1.).";

(g) u točki ORO.AOC.110 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„*Uzimanje u najam zrakoplova s posadom*

(c) Podnositelj zahtjeva za odobrenje najma zrakoplova s posadom od operatora iz treće zemlje dokazuje nadležnom tijelu sljedeće:

1. da operator iz treće zemlje ima valjan AOC izdan u skladu s Prilogom 6. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu;

2. da su standardi sigurnosti operatora iz treće zemlje u pogledu kontinuirane plovidbenosti i letačkih operacija jednaki primjenjivim zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1321/2014 i ovoj Uredbi;

3. da operator iz treće zemlje ima standardnu svjedodžbu o plovidbenosti (CofA) izdanu u skladu s Prilogom 8. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu.";

(h) točka ORO.AOC.125 zamjenjuje se sljedećim:

„**ORO.AOC.125 Nekomercijalne operacije nositelja svjedodžbe zračnog prijevoznika zrakoplovom navedenim na svjedodžbi**

(a) Nositelj AOC-a može izvoditi nekomercijalne operacije u skladu s Prilogom VI. (dio-NCC) ili Prilogom VII. (dio-NCO) upotrebom zrakoplova navedenog u operativnim specifikacijama AOC-a ili u operativnom priručniku pod uvjetom da nositelj AOC-a takve operacije detaljno opiše u operativnom priručniku i navede sljedeće podatke:

1. identifikaciju primjenjivih zahtjeva;

2. opis svih razlika između operativnih postupaka koji se primjenjuju u operacijama komercijalnog zračnog prijevoza i nekomercijalnim operacijama;

3. načine kojima se osigurava da je sve osoblje uključeno u operaciju u potpunosti upoznato s povezanim postupcima.

(b) Nositelj AOC-a mora se pridržavati:

1. Priloga VIII. (dio-SPO) kad izvodi probne letove nakon održavanja kompleksnim zrakoplovima na motorni pogon;

2. Priloga VII. (dio-NCO) kad izvodi probne letove nakon održavanja zrakoplovima koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon.

(c) Nositelj AOC-a koji izvodi operacije iz podtočaka (a) i (b) ne mora dostaviti izjavu u skladu s ovim Prilogom.

(d) Nositelj AOC-a u dokumentima povezanima s letom (operativni plan leta, tovarni list i drugi jednakovrijedni dokumenti) navodi vrstu leta kako je navedena u operativnom priručniku.";

(i) u točki ORO.AOC.135 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) U skladu s točkom ORO.GEN.210 podtočkom (b) operator imenuje osobe odgovorne za upravljanje i nadzor u sljedećim područjima:

1. letačke operacije;

2. osposobljavanje članova posade;

3. zemaljske operacije;

4. kontinuirana plovidbenost ili ugovor za vođenje kontinuirane plovidbenosti u skladu s Uredbom (EU) br. 1321/2014, ovisno o slučaju.";

(j) u točki ORO.SPO.100 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Komercijalni specijalizirani operator mora imati prethodno odobrenje nadležnog tijela i pridržavati se sljedećih uvjeta:

1. za najam zrakoplova s posadom od operatora iz treće zemlje:

i. standardi sigurnosti operatora iz treće zemlje u pogledu kontinuirane plovidbenosti i letačkih operacija moraju biti jednaki primjenjivim zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1321/2014 (*) i ovoj Uredbi;

ii. zrakoplov operatora iz treće zemlje mora imati standardnu svjedodžbu o plovidbenosti (CofA) izdanu u skladu s Prilogom 8. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu;

iii. trajanje najma zrakoplova s posadom ne smije biti dulje od sedam mjeseci u bilo kojem razdoblju od 12 uzastopnih mjeseci;

2. za najam bez posade zrakoplova registriranog u trećoj zemlji:

i. utvrđena je operativna potreba koja se ne može ispuniti najmom zrakoplova registriranog u Uniji;

ii. trajanje najma zrakoplova bez posade ne smije biti dulje od sedam mjeseci u bilo kojem razdoblju od 12 uzastopnih mjeseci;

iii. standardi sigurnosti zrakoplova iz treće zemlje u pogledu kontinuirane plovidbenosti moraju biti jednaki primjenjivim zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1321/2014;

iv. zrakoplov mora biti opremljen u skladu s Prilogom VIII. (dio-SPO).

(*) Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).";

(k) točka ORO.CC.100 zamjenjuje se sljedećim:

„**ORO.CC.100 Broj i sastav kabinske posade**

(a) Za operacije zrakoplova čiji je MOPSC veći od 19 mora se angažirati najmanje jedan član kabinske posade ako zrakoplov prevozi najmanje jednog putnika.

(b) Radi poštovanja podtočke (a) najmanji broj članova kabinske posade mora biti najveći od sljedećih brojeva:

1. broj članova kabinske posade utvrđen tijekom postupka certificiranja zrakoplova u skladu s primjenjivim certifikacijskim specifikacijama za konfiguraciju kabine zrakoplova koju upotrebljava operator;

2. ako broj iz podpodtočke 1. nije utvrđen, broj članova kabinske posade utvrđen tijekom postupka certificiranja zrakoplova za najveći certificirani broj putničkih sjedala umanjen za 1 za svaki cjelobrojni višekratnik od 50 putničkih sjedala za konfiguraciju kabine zrakoplova koju upotrebljava operator, manji od najvećeg certificiranog kapaciteta sjedala;

3. jedan član kabinske posade na svakih 50 ili udio od 50 putničkih sjedala u istoj kabini zrakoplova kojim se obavlja operacija.

(c) Za operacije s više od jednog člana kabinske posade operator imenuje jednog člana kabinske posade koji odgovara glavnom pilotu ili zapovjedniku.

(d) Odstupajući od podtočke (a), nekomercijalne operacije zrakoplovom s MOPSC-om većim od 19 mogu se izvoditi bez operativnog člana kabinske posade, podložno prethodnom odobrenju nadležnog tijela. Radi stjecanja tog odobrenja operator osigurava da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. ukrcano je najviše 19 putnika;

2. operator je razradio postupke za tu operaciju.";

(l) točka ORO.CC.205 zamjenjuje se sljedećim:

„**ORO.CC.205 Smanjenje broja članova kabinske posade tijekom zemaljskih operacija i u nepredviđenim okolnostima**

(a) Kad god u zrakoplovu ima putnika, mora biti prisutan i minimalni broj članova kabinske posade u skladu s točkom ORO.CC.100 spreman za djelovanje.

(b) Odstupajući od podtočke (a), minimalni broj članova kabinske posade može se smanjiti u jednom od sljedećih slučajeva:

1. tijekom uobičajenih zemaljskih operacija koje ne uključuju punjenje/pražnjenje goriva dok je zrakoplov na parkirnom mjestu;

2. u nepredviđenim okolnostima, ako se smanji broj putnika na letu. U tom se slučaju nakon završetka leta podnosi izvješće nadležnom tijelu;

3. radi odmora za vrijeme leta u fazi krstarenja, u skladu s točkom ORO.FTL.205 podtočkom (e) ili radi ublažavanja umora kako je odredio operator.

(c) Za potrebe podtočke (b) podpodtočaka 1. i 2. u postupcima operatora navedenima u operativnom priručniku mora se osigurati sljedeće:

1. jednakovrijedna razina sigurnosti sa smanjenim brojem članova kabinske posade, posebice u slučaju evakuacije putnika;

2. prisutnost voditelja kabinske posade unatoč smanjenom broju članova kabinske posade, u skladu s točkom ORO.CC.200;

3. prisutnost najmanje jednog člana kabinske posade na svakih 50 putnika ili udio od 50 putnika u istoj kabini zrakoplova;

4. u slučaju uobičajenih zemaljskih operacija zrakoplovima u kojima je potrebno više od jednog člana kabinske posade, povećanje broja utvrđenog u skladu s podpodtočkom 3. za po jednog člana kabinske posade na svaki par izlaza za hitne slučajeve koji se nalaze u razini poda.

(d) Za potrebe podtočke (b) podpodtočke 3. operator:

1. provodi procjenu rizika kako bi utvrdio broj članova kabinske posade koji moraju biti prisutni i spremni za djelovanje u svakom trenutku tijekom krstarenja;

2. utvrđuje mjere za ublažavanje posljedica manjeg broja prisutnih članova kabinske posade spremnih za djelovanje tijekom krstarenja;

3. u operativnom priručniku utvrđuje posebne postupke, među ostalim za odmor voditelja kabinske posade tijekom leta, kojima će se osigurati neprekidno odgovarajuće postupanje s putnicima i učinkovito upravljanje svim neuobičajenim ili izvanrednim situacijama;

4. u specifikacijskoj shemi trajanja leta sastavljenoj na temelju točke ORO.FTL.125 utvrđuje uvjete pod kojima se članovi kabinske posade mogu odmarati tijekom leta.";

(m) Dodatak I. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak I.

IZJAVA

u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 o letačkim operacijama

Operator

Ime:

Mjesto u kojem operator ima glavno sjedište ili, ako nema glavno sjedište, mjesto u kojem ima poslovni nastan ili boravište i mjesto iz kojeg se upravlja operacijama:

Ime i podaci za kontakt odgovornog rukovoditelja:

Operacija zrakoplova

Datum početka operacije ili datum od kojeg se promjena primjenjuje:

Informacije o zrakoplovu, operaciji i organizaciji za vođenje kontinuirane plovidbenosti ([1]):

Serijski broj proizvođača zrakoplova	Tip zrakoplova	Registracija zrakoplova ([2])	Glavna baza	Vrsta operacija ([3])	Organizacija odgovorna za vođenje kontinuirane plovidbenosti ([4])

Ako je primjenjivo, pojedinosti o stečenim odobrenjima (uz izjavu priložiti popis posebnih odobrenja, uključujući posebna odobrenja koja je izdala treća zemlja).

Ako je primjenjivo, pojedinosti o ovlaštenjima za specijalizirane operacije (priložiti ovlaštenja).

Ako je primjenjivo, popis alternativnih načina usklađivanja s upućivanjima na pridružene popise prihvatljivih načina usklađivanja koje zamjenjuju (priložiti popis alternativnih načina usklađivanja).

Izjave

☐ Operator se pridržava i nastavit će se pridržavati bitnih zahtjeva iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća i zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 965/2012.

☐ Dokumentacija sustava upravljanja, uključujući operativni priručnik, ispunjava zahtjeve iz Priloga III. (dio-ORO), Priloga V. (dio-SPA), Priloga VI. (dio-NCC) ili Priloga VIII. (dio-SPO) Uredbi (EU) br. 965/2012 i svi će se letovi izvoditi u skladu s odredbama operativnog priručnika kako se zahtijeva u točki ORO.GEN.110 podtočki (b) Priloga III. toj uredbi.

☐ Svi zrakoplovi kojima se leti imaju valjanu svjedodžbu o plovidbenosti u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 748/2012 ili ispunjavaju posebne zahtjeve o plovidbenosti primjenjive na zrakoplov registriran u trećoj zemlji koji podliježe sporazumu o najmu.
☐ Svi članovi letačke posade imaju dozvolu u skladu s Prilogom I. Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 kako se zahtijeva u točki ORO.FC.100 podtočki (c) Priloga III. Uredbi (EU) br. 965/2012, a članovi kabinske posade, ako je primjenjivo, osposobljeni su u skladu s poddijelom CC Priloga III. Uredbi (EU) br. 965/2012.
☐ (ako je primjenjivo) Operator je proveo i dokazao sukladnost s priznatom normom industrije. Upućivanje na normu: Certifikacijsko tijelo: Datum zadnje revizije sukladnosti:
☐ Operator će obavijestiti nadležno tijelo o svim promjenama okolnosti koje utječu na njegovo ispunjavanje bitnih zahtjeva utvrđenih u Prilogu V. Uredbi (EU) 2018/1139 i zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 965/2012 prijavljeno nadležnom tijelu ovom izjavom i o svim promjenama informacija i popisa alternativnih načina usklađivanja koji su uključeni u ovu izjavu i priloženi joj, kako je propisano točkom ORO.GEN.120 podtočkom (a) Priloga III. Uredbi (EU) br. 965/2012.
☐ Operator potvrđuje da su informacije navedene u ovoj izjavi točne.
Datum, ime i potpis odgovornog rukovoditelja
[1] Ako nema dovoljno prostora za sve informacije u prostoru izjave, moraju se navesti u zasebnom prilogu. Prilog se datira i potpisuje. [2] Ako je zrakoplov registriran i za nositelja AOC-a, navesti broj AOC-a nositelja. [3] Odnosi se na vrstu operacija koje se izvode predmetnim zrakoplovom, npr. nekomercijalne operacije ili specijalizirane operacije kao što su fotografiranje iz zraka, zračni reklamni letovi, letovi za potrebe vijesti, televizijski i filmski letovi, padobranske operacije, sportsko padobranstvo, probni letovi nakon održavanja. [4] Informacije o organizaciji koja je odgovorna za vođenje kontinuirane plovidbenosti uključuju ime organizacije, adresu i upućivanje na odobrenje.";

(4) Prilog IV. (dio-CAT) mijenja se kako slijedi:

(a) točka CAT.GEN.MPA.105 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočke 12. i 13. zamjenjuju se sljedećim:

„12. osigurava da se obavi pretpoletni pregled u skladu sa zahtjevima Priloga I. (dio-M) Uredbi (EU) br. 1321/2014;

13. provjerava je li relevantna oprema za hitne slučajeve ostala lako dostupna za trenutačnu upotrebu;";

— dodaje se sljedeća podpodtočka 14.:

„14. po završetku leta bilježi podatke o upotrebi i svim poznatim ili sumnjivim kvarovima zrakoplova u tehničku knjigu zrakoplova ili dnevnik putovanja zrakoplova kako bi se osigurala kontinuirana sigurnost leta.";

ii. dodaje se sljedeća podtočka (e):

„(e) Zapovjednik što je prije moguće prijavljuje odgovarajućoj jedinici za operativne usluge u zračnom prometu (ATS) sve nastale opasne vremenske uvjete ili uvjete letenja koji mogu utjecati na sigurnost drugih zrakoplova.";

(b) točka CAT.GEN.MPA.150 zamjenjuje se sljedećim:

„**CAT.GEN.MPA.150 Prisilno slijetanje na vodu – avioni**

Operator smije upravljati avionom s konfiguracijom putničkih sjedala većom od 30 na letovima iznad vode na udaljenosti od kopna primjerenog za prisilno slijetanje većoj od 120 minuta pri brzini krstarenja ili 400 NM, koje god je manje, samo ako avion ispunjava odredbe o prisilnom slijetanju na vodu propisane u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama.";

(c) u točki CAT.GEN.MPA.180 podtočki (a) podpodtočka 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. tehnička knjiga zrakoplova u skladu s Prilogom I. (dio-M) Uredbi (EU) br. 1321/2014;";

(d) točka CAT.GEN.MPA.210 zamjenjuje se sljedećim:

„**CAT.GEN.MPA.210 Lociranje zrakoplova u nevolji – avioni**

Sljedeći avioni moraju biti opremljeni čvrstom i automatskom opremom kojom se, nakon nesreće u kojoj je zrakoplov jako oštećen, točno određuje položaj krajnje točke leta:

1. svi avioni čiji je MTCOM veći od 27 000 kg, s MOPSC-om većim od 19, za koje je individualna CofA prvi put izdana 1. siječnja 2023. ili nakon tog datuma;

2. svi avioni čiji je MCTOM veći od 45 500 kg i za koje je individualna CofA prvi put izdana 1. siječnja 2023. ili nakon tog datuma.";

(e) u točki CAT.OP.MPA.170 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) da se putnicima stavi na raspolaganje kartica sa slikovnim uputama za upotrebu sigurnosne opreme te opreme i izlaza za hitne slučajeve kojima bi se mogli koristiti.";

(f) točka CAT.OP.MPA.320 zamjenjuje se sljedećim:

„**CAT.OP.MPA.320 Kategorije aviona**

(a) Kategorije aviona temelje se na prikazanoj brzini na pragu uzletno-sletne staze (V_{AT}), koja je jednaka brzini sloma uzgona (V_{SO}) pomnoženoj s 1,3 ili 1 g (gravitacija) brzine sloma uzgona ($V_{S1\,g}$) pomnoženom s 1,23 u konfiguraciji za slijetanje pri najvećoj certificiranoj masi pri slijetanju. Ako su dostupni i V_{SO} i $V_{S1\,g}$, koristi se viša dobivena vrijednost za V_{AT}.

(b) Upotrebljavaju se kategorije aviona navedene u tablici u nastavku.

Tablica 1.: Kategorije aviona prema vrijednostima V_{AT}

Kategorija aviona	V_{AT}
A	manja od 91 kt
B	od 91 do 120 kt
C	od 121 do 140 kt
D	od 141 do 165 kt
E	od 166 do 210 kt

(c) Konfiguracija za slijetanje koju treba uzeti u obzir određuje se u operativnom priručniku.

(d) Operator može primijeniti manju masu pri slijetanju za određivanje vrijednosti V_{AT} ako to odobri nadležno tijelo. Takva manja masa pri slijetanju je stalna vrijednost, neovisna o promjenjivim uvjetima pri svakodnevnim operacijama.";

(g) u točki CAT.IDE.A.100 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Instrumenti i oprema koji nisu propisani ovim Prilogom (dio-CAT) te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata, opreme ili pribora upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka CAT.IDE.A.330, CAT.IDE.A.335, CAT.IDE.A.340 i CAT.IDE.A.345 ovog Priloga;

2. instrumenti i oprema ne smiju utjecati na plovidbenost aviona, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.";

(h) u točki CAT.IDE.A.105 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) operator ima odobrenje nadležnog tijela za upravljanje avionom u okviru ograničenja glavne liste minimalne opreme (GLMO) u skladu s točkom ORO.MLR.105 podtočkom (j) Priloga III.";

i. točka CAT.IDE.A.125 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočki 1. podpodpodtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. barometarske visine;";

ii. u podtočki (b) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;";

(j) točka CAT.IDE.A.130 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Dvama uređajima za mjerenje i pokazivanje barometarske visine.";

ii. u podtočki (h) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;";

(k) točka CAT.IDE.A.205 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. sigurnosnim pojasom sa sustavom za zadržavanje gornjeg dijela trupa na svakom putničkom sjedalu i remenima za sigurnosno vezivanje na svakom ležaju u slučaju aviona s MCTOM-om do i uključujući 5 700 kg i s MOPSC-om od devet ili manje, kojima je zasebna CofA prvi put izdana 8. travnja 2015. ili nakon toga;";

ii. u podtočki (b) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. na sjedalima članova letačke posade i na svim sjedalima pokraj pilotskog sjedala jedno od sljedećeg:

i. dvije ramene trake i sigurnosni pojas koji se mogu upotrebljavati neovisno;

ii. dijagonalnu ramenu traku i sigurnosni pojas koji se mogu upotrebljavati neovisno za sljedeće avione:

(A) avioni s MCTOM-om do i uključujući 5 700 kg i s MOPSC-om od devet ili manje koji su u skladu s dinamičkim uvjetima prisilnog slijetanja utvrđenima u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama;

(B) avioni s MCTOM-om do i uključujući 5 700 kg i s MOPSC-om od devet ili manje koji nisu u skladu s dinamičkim uvjetima prisilnog slijetanja utvrđenima u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama, a kojima je zasebna CofA prvi put izdana prije 28. listopada 2014.;

(C) avioni certificirani u skladu s certifikacijskim specifikacijama za vrlo lake avione (CS-VLA) ili jednakovrijednim specifikacijama te certifikacijskim specifikacijama za lake sportske avione (CS-LSA) ili jednakovrijednim specifikacijama.";

(l) u točki CAT.IDE.A.245 podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Avioni moraju biti opremljeni dodatnim prijenosnim PBE-om ugrađenim pokraj ručnog aparata za gašenje požara iz točke CAT.IDE.A.250 podtočaka (b) i (c) ili pokraj ulaza u odjeljak za teret, u slučaju kad je ručni aparat za gašenje požara smješten unutar odjeljka za teret.";

(m) u točki CAT.IDE.A.275 podtočke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) U slučaju aviona čiji je MOPSC 19 ili manje i čiji se certifikat tipa temelji na certifikacijskim specifikacijama Agencije sustav za osvjetljivanje u hitnim slučajevima iz podtočke (a) obuhvaća opremu navedenu u podtočki (b) podpodtočkama 1., 2. i 3.

(d) U slučaju aviona čiji je MOPSC 19 ili manje i čiji se certifikat ne temelji na certifikacijskim specifikacijama Agencije sustav za osvjetljivanje u hitnim slučajevima iz podtočke (a) obuhvaća opremu navedenu u podtočki (b) podpodtočki 1.";

(n) u točki CAT.IDE.A.285 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Hidroavioni kojima se leti iznad vode moraju biti opremljeni sljedećim:

(1) sidrom i drugom opremom potrebnom za omogućavanje priveza, sidrenja ili manevriranja hidroaviona na vodi, koji su primjereni njegovoj veličini, masi i karakteristikama u vezi s njegovim upravljanjem;

(2) opremom za davanje zvučnih signala kako je propisano međunarodnim propisima za sprječavanje sudara na moru, ako je primjenjivo.";

(o) u točki CAT.IDE.A.345 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Neovisno o podtočki (b), avioni koji se upotrebljavaju za operacije na male udaljenosti na visokim razinama leta u sjevernoatlantskom zračnom prostoru (NAT HLA) i ne prelaze Sjeverni Atlantik moraju biti opremljeni najmanje jednim komunikacijskim sustavom velikog dometa, ako su za dotični zračni prostor objavljeni alternativni komunikacijski postupci.";

(p) točka CAT.IDE.H.100 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Instrumenti i oprema koji se zahtijevaju ovim poddijelom odobravaju se u skladu s primjenjivim zahtjevima o plovidbenosti, osim sljedećeg:

1. samostalne prijenosne svjetiljke;

2. točan mjerač vremena;

3. držač karte;

4. pribor za prvu pomoć;

5. megafoni;

6. oprema za preživljavanje i signaliziranje;

7. sidra i oprema za privezivanje;

8. naprave za sigurnosno vezivanje djece.";

ii. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Instrumenti i oprema koji nisu propisani ovim Prilogom (dio-CAT) te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata, opreme ili pribora upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka CAT.IDE.H.330, CAT. IDE.H.335, CAT.IDE.H.340 i CAT.IDE.H.345 ovog Priloga;

2. instrumenti i oprema ne smiju utjecati na plovidbenost helikoptera, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.";

(q) u točki CAT.IDE.H.105 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) operator ima odobrenje nadležnog tijela za upravljanje helikopterom u okviru ograničenja GLMO-a u skladu s točkom ORO.MLR.105 podtočkom (j) Priloga III.";

(r) točka CAT.IDE.H.125 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočki 1. podpodpodtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. barometarske visine;";

ii. u podtočki (b) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;";

(s) točka CAT.IDE.H.130 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Dvama uređajima za mjerenje i pokazivanje barometarske visine. Kod jednopilotnih noćnih operacija prema VFR-u jedan tlačni visinomjer može se zamijeniti radiovisinomjerom.";

ii. u podtočki (h) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;";

(t) u točki CAT.IDE.H.315 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) sidrom i drugom opremom potrebnom za omogućavanje priveza, sidrenja ili manevriranja helikoptera na vodi, koji su primjereni njegovoj veličini, masi i karakteristikama u vezi s njegovim upravljanjem; i";

(u) točka CAT.IDE.H.320 zamjenjuje se sljedećim:

„**CAT.IDE.H.320 Svi helikopteri na letovima iznad vode – prisilno slijetanje na vodu**

(a) Helikopteri moraju biti konstruirani za slijetanje na vodu ili certificirani za prisilno slijetanje na vodu u skladu s relevantnim certifikacijskim specifikacijama kad se upotrebljavaju za operacije klase performanse 1 ili 2 za letove iznad vode u neprijateljskom okolišu na udaljenosti od kopna koja odgovara vremenu duljem od 10 minuta letenja pri uobičajenoj brzini krstarenja.

(b) Helikopteri moraju biti konstruirani za slijetanje na vodu ili certificirani za prisilno slijetanje na vodu u skladu s relevantnim certifikacijskim specifikacijama ili moraju imati opremu za plutanje za hitne slučajeve kad se njima obavljaju operacije:

1. u klasi performanse 1 ili 2 na letovima iznad vode u okolišu koji nije neprijateljski na udaljenosti od kopna koja odgovara vremenu duljem od 10 minuta letenja pri uobičajenoj brzini krstarenja;

2. u klasi performanse 2 kada polijeću ili slijeću iznad vode, osim u slučaju operacija helikopterske hitne medicinske pomoći (HEMS) kad se radi minimiziranja izloženosti slijetanje ili polijetanje na operativnoj površini HEMS-a smještenoj u gusto naseljenom području obavlja iznad vode;

3. u klasi performanse 3 na letovima iznad vode na udaljenosti od kopna koja je veća od sigurne razdaljine za prisilno slijetanje.";

(5) Prilog V. (dio-SPA) mijenja se kako slijedi:

(a) točka SPA.GEN.100 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPA.GEN.100 Nadležno tijelo**

(a) Nadležno je tijelo za izdavanje posebnog odobrenja:

1. za komercijalnog operatora: tijelo države članice u kojoj operator ima glavno sjedište;

2. za nekomercijalnog operatora: tijelo države u kojoj operator ima glavno sjedište, poslovni nastan ili boravište.

(b) Neovisno o podtočki (a) podpodtočki 2., primjenjivi zahtjevi iz ovog Priloga za odobrenje sljedećih operacija ne primjenjuju se na nekomercijalnog operatora koji upravlja zrakoplovom registriranim u trećoj zemlji ako je država registracije treća zemlja koja je izdala ta odobrenja:

1. navigacija temeljena na performansama (PBN);

2. specifikacije minimalne navigacijske performanse (MNPS);

3. minimum smanjenog vertikalnog razdvajanja zračnog prostora (RVSM);

4. operacije pri smanjenoj vidljivosti (LVO).";

(b) u točki SPA.DG.110 podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) osigurati da se primjerak informacija za glavnog pilota ili zapovjednika zadrži na zemlji i da tom primjerku ili informacijama iz njega može lako pristupiti operativni kontrolor prometa, dispečer leta ili imenovano zemaljsko osoblje odgovorno za svoj dio letačkih operacija do završetka leta na koji se informacije odnose;";

(c) u točki SPA.NVIS.110 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) *Radiovisinomjer.* Helikopter mora biti opremljen radiovisinomjerom koji može emitirati zvučno upozorenje na visini ispod unaprijed određene visine te zvučno i vizualno upozorenje na visini koju odabere pilot, koji se mogu trenutačno prepoznati tijekom svih faza NVIS leta.";

(d) točka SPA.HHO.110 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPA.HHO.110 Zahtjevi u pogledu opreme za HHO**

(a) Za ugradnju i sve naknadne izmjene sve helikopterske opreme za operacije s vitlom osim jednostavnih sustava naprava za prijenos osoba, uključujući svu radijsku opremu u skladu s točkom SPA.HHO.115, mora biti izdano odobrenje plovidbenosti za predviđenu funkciju. Pomoćna oprema mora biti konstruirana i ispitana u skladu s odgovarajućim standardom, kako to zahtijeva nadležno tijelo.

(b) Upute za održavanje opreme i sustava HHO-a utvrđuje operator u suradnji s proizvođačem i one su uključene u program operatora za održavanje helikoptera, kako se predviđa Uredbom (EU) br. 1321/2014.";

(6) Prilog VI. (dio-NCC) mijenja se kako slijedi:

(a) točka NCC.GEN.100 zamjenjuje se sljedećim:

„**NCC.GEN.100 Nadležno tijelo**

Nadležno tijelo je tijelo koje imenuje država članica u kojoj operator ima glavno sjedište, poslovni nastan ili boravište.";

(b) umeće se sljedeća točka NCC.GEN.101:

„**NCC.GEN.101 Dodatni zahtjevi za organizacije za letačko osposobljavanje**

Ovlaštene organizacije za osposobljavanje koje se moraju pridržavati ovog Priloga moraju se pridržavati i točke ORO.GEN.310 Priloga III., ako je primjenjivo.";

(c) u točki NCC.IDE.A.100 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Instrumenti i oprema ili pribor koji nisu propisani ovim Prilogom te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata, opreme ili pribora upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka NCC.IDE.A.245 i NCC.IDE.A.250 ovog Priloga;

2. instrumenti i oprema ne smiju utjecati na plovidbenost aviona, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.";

(d) u točki NCC.IDE.A.105 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) operator ima odobrenje nadležnog tijela za upravljanje avionom u okviru ograničenja glavne liste minimalne opreme (GLMO) u skladu s točkom ORO.MLR.105 podtočkom (j) Priloga III.; ili”;

(e) točka NCC.IDE.A.120 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;”;

ii. u podtočki (c) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;”;

(f) točka NCC.IDE.A.125 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;”;

ii. u podtočki (c) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;”;

iii. podtočka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) napajanjem za hitne slučajeve neovisnim od glavnog sustava za opskrbu električnom energijom za potrebe funkcioniranja i osvjetljenja sustava za prikaz položaja najmanje 30 minuta. Napajanje za hitne slučajeve automatski se pokreće nakon potpunog zatajenja glavnog sustava za opskrbu električnom energijom i na instrumentu ili ploči s instrumentima mora se jasno istaknuti da prikaznik položaja radi uz pomoć napajanja za hitne slučajeve.”;

(g) u točki NCC.IDE.A.180 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Sigurnosni pojas sa sustavom za zadržavanje gornjeg dijela trupa ima:

1. jednu točku za otkopčavanje;

2. na sjedalima za najmanji zahtijevani broj članova kabinske posade, dvije ramene trake i sigurnosni pojas koji se mogu upotrebljavati neovisno;

3. na sjedalima članova letačke posade i na svim sjedalima pokraj pilotskog sjedala jedno od sljedećeg:

i. dvije ramene trake i sigurnosni pojas koji se mogu upotrebljavati neovisno;

ii. dijagonalnu ramenu traku i sigurnosni pojas koji se mogu upotrebljavati neovisno za sljedeće avione:

(A) avioni s MCTOM-om do i uključujući 5 700 kg i s MOPSC-om od devet ili manje koji su u skladu s dinamičkim uvjetima prisilnog slijetanja utvrđenima u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama;

(B) avioni s MCTOM-om do i uključujući 5 700 kg i s MOPSC-om od devet ili manje koji nisu u skladu s dinamičkim uvjetima prisilnog slijetanja utvrđenima u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama, a kojima je zasebna CofA prvi put izdana prije 25. kolovoza 2016.”;

(h) u točki NCC.IDE.A.250 dodaje se sljedeća podtočka (e):

„(e) Avioni moraju imati nadzornu opremu u skladu s primjenjivim zahtjevima zračnog prostora.”;

(i) u točki NCC.IDE.H.100 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Instrumenti i oprema ili pribor koji nisu propisani ovim Prilogom te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata, opreme ili pribora upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka NCC.IDE.H.245 i NCC.IDE.H.250 ovog Priloga;

2. instrumenti i oprema ne smiju utjecati na plovidbenost helikoptera, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.”;

(j) u točki NCC.IDE.H.105 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) operator ima odobrenje nadležnog tijela za upravljanje helikopterom u okviru ograničenja glavne liste minimalne opreme (GLMO) u skladu s točkom ORO.MLR.105 podtočkom (j) Priloga III.; ili”;

(k) točka NCC.IDE.H.120 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;”;

ii. u podtočki (c) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;”;

(l) točka NCC.IDE.H.125 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;”;

ii. u podtočki (c) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;”;

(m) točka NCC.IDE.H.235 zamjenjuje se sljedećim:

„**NCC.IDE.H.235 Svi helikopteri na letovima iznad vode – prisilno slijetanje na vodu**

Helikopteri moraju biti konstruirani za slijetanje na vodu ili certificirani za prisilno slijetanje na vodu u skladu s relevantnim certifikacijskim specifikacijama ili moraju imati opremu za plutanje za hitne slučajeve kad se upotrebljavaju za letove iznad vode u neprijateljskom okolišu na udaljenosti od kopna koja odgovara vremenu duljem od 10 minuta letenja pri uobičajenoj brzini krstarenja.”;

(n) u točki NCC.IDE.H.250 dodaje se sljedeća podtočka (e):

„(e) Helikopteri moraju imati nadzornu opremu u skladu s primjenjivim zahtjevima zračnog prostora.”;

(7) Prilog VII. (dio-NCO) mijenja se kako slijedi:

(a) u točki NCO.GEN.100 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Ako je zrakoplov registriran u trećoj zemlji, nadležno tijelo je tijelo koje imenuje država članica u kojoj operator ima glavno sjedište, poslovni nastan ili boravište.”;

(b) umeće se sljedeća točka NCO.GEN.104:

„**NCO.GEN.104 Upotreba zrakoplova uključenog u AOC – operator nekomercijalnih operacija**

(a) Operator nekomercijalnih operacija može upotrebljavati zrakoplove koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon navedene u AOC-u operatora u svrhu izvođenja nekomercijalnih operacija u skladu s ovim Prilogom.

(b) Operator nekomercijalnih operacija koji upotrebljava zrakoplov u skladu s podtočkom (a) utvrđuje postupak:

1. u kojem mora jasno opisati kako se operativna kontrola zrakoplova prenosi između nositelja AOC-a i operatora nekomercijalnih operacija kako je navedeno u točki ORO.GEN.310 Priloga III.;

2. u kojem moraju opisati postupak primopredaje prilikom vraćanja zrakoplova nositelju AOC-a.

Taj je postupak dio ugovora između nositelja AOC-a i operatora nekomercijalnih operacija.

Operator nekomercijalnih operacija mora se pobrinuti za to da se relevantno osoblje upozna s postupkom.

(c) Kontinuiranu plovidbenost zrakoplova koji se upotrebljava u skladu s podtočkom (a) vodi organizacija odgovorna za kontinuiranu plovidbenost zrakoplova koji je uključen u AOC, u skladu s Uredbom (EU) br. 1321/2014.

(d) Operator nekomercijalnih operacija koji upotrebljava zrakoplov u skladu s podtočkom (a) osigurava sljedeće:

1. da se svaki let koji se izvodi pod njegovom operativnom kontrolom zabilježi u sustavu tehničke knjige zrakoplova;

2. da se ne uvode promjene u zrakoplovnim sustavima ili konfiguraciji;

3. da se svaka greška ili tehnički kvar koji nastanu dok je zrakoplov pod njegovom operativnom kontrolom prijavi organizaciji iz podtočke (c) neposredno nakon leta;

4. da nositelj AOC-a primi kopiju svakog izvješća o događaju povezanog s letovima koji se izvode tim zrakoplovom, a koje je sastavljeno u skladu s Uredbom (EU) br. 376/2014 i Uredbom (EU) 2015/1018.";

(d) u točki NCO.IDE.A.100. podtočke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) Sljedeće predmete, ako se zahtijevaju ovim poddijelom, nije potrebno odobriti kao opremu:

1. rezervni osigurači;

2. samostalne prijenosne svjetiljke;

3. točan mjerač vremena;

4. pribor za prvu pomoć;

5. oprema za preživljavanje i signaliziranje;

6. sidra i oprema za privezivanje;

7. naprave za sigurnosno vezivanje djece;

8. jednostavni sustavi naprava za prijenos osoba kojima se služi stručnjak zadatka kao napravama za sigurnosno vezivanje.

(c) Instrumenti i oprema koji nisu propisani Prilogom VII. (dio-NCO) te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata ili opreme upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka NCO.IDE.A.190 i NCO.IDE.A.195 Priloga VII.;

2. instrumenti i oprema ne smiju utjecati na plovidbenost aviona, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.";

(e) u točki NCO.IDE.A.120 podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;";

(f) u točki NCO.IDE.A.125 podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;";

(g) u točki NCO.IDE.A.140 podtočki (a) podpodtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. sigurnosnim pojasom na svakom sjedalu i pojasevima za sigurnosno vezivanje za svaki ležaj;";

(h) u točki NCO.IDE.A.195 dodaje se sljedeća podtočka (e):

„(e) Avioni moraju imati nadzornu opremu u skladu s primjenjivim zahtjevima zračnog prostora.";

(i) u točki NCO.IDE.H.100 podtočke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) Sljedeće predmete, ako se zahtijevaju ovim poddijelom, nije potrebno odobriti kao opremu:

1. samostalne prijenosne svjetiljke;

2. točan mjerač vremena;

3. pribor za prvu pomoć;

4. oprema za preživljavanje i signaliziranje;

5. sidra i oprema za privezivanje;

6. naprave za sigurnosno vezivanje djece;

7. jednostavni sustavi naprava za prijenos osoba kojima se služi stručnjak zadatka kao napravama za sigurnosno vezivanje.

(c) Instrumenti i oprema ili pribor koji nisu propisani Prilogom VII. (dio-NCO) te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata, opreme ili pribora upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka NCO.IDE.H.190 i NCO. IDE.H.195 Priloga VII.;

2. instrumenti i oprema ili pribor ne smiju utjecati na plovidbenost helikoptera, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.";

(j) u točki NCO.IDE.H.120 podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;";

(k) u točki NCO.IDE.H.125 podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;";

(l) u točki NCO.IDE.H.140 podtočki (a), podpodtočke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. sjedalom ili ležajem za sve osobe u zrakoplovu u dobi od najmanje 24 mjeseca ili stanicom za svakog člana posade ili stručnjaka zadatka u zrakoplovu;

2. sigurnosnim pojasom na svakom putničkom sjedalu i pojasevima za sigurnosno vezivanje za svaki ležaj te napravama za sigurnosno vezivanje za svaku stanicu;";

(m) točka NCO.IDE.H.185 zamjenjuje se sljedećim:

„NCO.IDE.H.185 Svi helikopteri na letovima iznad vode – prisilno slijetanje na vodu

Helikopteri koji lete iznad vode u neprijateljskom okolišu na udaljenosti od kopna većoj od 50 NM moraju biti:

(a) konstruirani za slijetanje na vodu u skladu s relevantnim certifikacijskim specifikacijama;

(b) certificirani za prisilno slijetanje na vodu u skladu s relevantnim certifikacijskim specifikacijama;

(c) opremljeni opremom za plutanje za hitne slučajeve.";

(n) u točki NCO.IDE.H.195 dodaje se sljedeća podtočka (e):

„(e) Helikopteri moraju imati nadzornu opremu u skladu s primjenjivim zahtjevima zračnog prostora.";

(o) u točki NCO.SPEC.HEC.105 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Za ugradnju i sve naknadne izmjene sve opreme za operacije s vitlom i kukom osim jednostavnih sustava naprava za prijenos osoba mora biti izdano odobrenje plovidbenosti za predviđenu funkciju.";

(p) točka NCO.SPEC.PAR.120 zamjenjuje se sljedećim:

„NCO.SPEC.PAR.120 Prijevoz i otpuštanje opasnog tereta

Neovisno o točki NCO.SPEC.160, padobranci mogu, uz nošenje dimnih uređaja, izaći iz zrakoplova radi padobranske predstave nad gusto naseljenim područjima gradova i naselja ili iznad skupine ljudi na otvorenom ako su ti uređaji proizvedeni za tu svrhu.";

(q) u poddijelu E dodaje se sljedeći odjeljak 6.:

„ODJELJAK 6.

Probni letovi nakon održavanja

NCO.SPEC.MCF.100 Razine probnih letova nakon održavanja

Prije izvođenja probnog leta nakon održavanja operator određuje primjenjivu razinu takvog leta kako slijedi:

(a) probni let nakon održavanja razine A – za let u kojem se očekuje primjena postupaka za neuobičajene ili hitne situacije, kako je definirano u letačkom priručniku zrakoplova, ili u slučaju kad se letom treba provjeriti funkcioniranje rezervnog sustava ili drugih sigurnosnih naprava;

(b) probni let nakon održavanja razine B – za svaki probni let nakon održavanja koji nije probni let nakon održavanja razine A.

NCO.SPEC.MCF.105 Operativna ograničenja

(a) Odstupajući od točke NCO.GEN.105 podtočke (a) podpodtočke 4. ovog Priloga, probni let nakon održavanja može se izvoditi zrakoplovom koji je pušten u promet s nepotpuno provedenim održavanjem u skladu s točkom M.A.801 podtočkom (g) ili točkom 145.A.50 podtočkom (e) Priloga I. Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014.

(b) Odstupajući od točke NCO.IDE.A.105 ili NCO.IDE.H.105, glavni pilot može izvesti let s nefunkcionalnim ili nepostojećim dijelovima opreme ili funkcijama koji su potrebni za let ako su ti nefunkcionalni ili nepostojeći dijelovi opreme ili funkcije utvrđeni u kontrolnoj listi iz točke NCO.SPEC.MCF.110.

NCO.SPEC.MCF.110 Kontrolna lista i sigurnosne upute

(a) Kontrolna lista iz točke NCO.SPEC.105 ažurira se prema potrebi prije svakog probnog leta nakon održavanja i u njoj se uzimaju u obzir operativni postupci planirani za određeni probni let nakon održavanja.

(b) Neovisno o točki NCO.SPEC.125 podtočki (b), stručnjak zadatka mora dobiti sigurnosne upute prije svakog probnog leta nakon održavanja.

NCO.SPEC.MCF.120 Zahtjevi za letačku posadu

Pri odabiru člana letačke posade za izvođenje probnog leta nakon održavanja operator mora uzeti u obzir složenost zrakoplova i razinu probnog leta nakon održavanja, kako je definirana u točki NCO.SPEC.MCF.100.

NCO.SPEC.MCF.125 Sastav posade i osobe u zrakoplovu

(a) Glavni pilot utvrđuje potrebu za dodatnim članovima posade i/ili stručnjacima zadatka prije svakog planiranog probnog leta nakon održavanja, uzimajući u obzir očekivano radno opterećenje člana letačke posade ili stručnjaka zadatka i procjenu rizika.

(b) Glavni pilot ne dopušta da osobe koje nisu osobe iz podtočke (a) budu u zrakoplovu tijekom probnog leta nakon održavanja razine A.

NCO.SPEC.MCF.130 Simulirani neuobičajeni ili hitni postupci tijekom leta

Odstupajući od točke NCO.SPEC.145, glavni pilot može simulirati situacije u kojima se moraju primijeniti neuobičajeni ili hitni postupci dok je stručnjak zadatka u zrakoplovu ako se simulacijom mora ispuniti svrha leta i ako je utvrđena u kontrolnoj listi iz točke NCO.SPEC.MCF.110 ili u operativnim postupcima.

NCO.SPEC.MCF.140 Sustavi i oprema

Ako je svrha probnog leta nakon održavanja provjera pravilnog funkcioniranja sustava ili opreme, taj se sustav ili oprema smatraju potencijalno nepouzdanima i stoga se prije leta moraju dogovoriti odgovarajuće mjere ublažavanja kako bi se rizici za sigurnost leta sveli na najmanju mjeru.";

(8) Prilog VIII. (dio-SPO) mijenja se kako slijedi:

(a) u točki SPO.GEN.005 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Ovaj Prilog primjenjuje se na sve specijalizirane operacije u kojima se zrakoplov koristi za specijalizirane aktivnosti poput poljoprivrede, građevinarstva, fotografije, izmjere, promatranja i ophodnje, zračnog oglašavanja ili probnih letova nakon održavanja.";

(b) točka SPO.GEN.100 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPO.GEN.100 Nadležno tijelo**

Nadležno tijelo je tijelo koje imenuje država članica u kojoj operator ima glavno sjedište, poslovni nastan ili boravište.";

(c) u točki SPO.POL.110 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Operator utvrđuje sustav mase i ravnoteže kako bi za svaki let ili seriju letova odredio sljedeće:

1. suhu operativnu masu zrakoplova;
2. masu tereta koji se prevozi;
3. masu utočenog goriva;
4. opterećenje zrakoplova i raspored tereta;
5. masu pri polijetanju, masu pri slijetanju i masu bez goriva;
6. primjenjive položaje CG-a u zrakoplovu.";

(d) u točki SPO.IDE.A.100 podtočke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) Sljedeće predmete, ako se zahtijevaju ovim poddijelom, nije potrebno odobriti kao opremu:

1. rezervni osigurači;
2. samostalne prijenosne svjetiljke;
3. točan mjerač vremena;
4. držač karte;
5. pribori za prvu pomoć;
6. oprema za preživljavanje i signaliziranje;
7. sidra i oprema za privezivanje;
8. jednostavni sustavi naprava za prijenos osoba kojima se služi stručnjak zadatka kao napravama za sigurnosno vezivanje.

(c) Instrumenti, oprema ili pribor koji nisu propisani ovim Prilogom (dio-SPO) te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata, opreme ili pribora upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka SPO.IDE.A.215 i SPO. IDE.A.220 ovog Priloga;
2. instrumenti, oprema ili pribor ne smiju utjecati na plovidbenost aviona, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.";

(e) točka SPO.IDE.A.105 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPO.IDE.A.105 Minimalna oprema za let**

Let se ne započinje ako bilo koji od instrumenata, dijelova opreme ili funkcija aviona potrebnih za planirani let ne radi ili nedostaje, osim ako je ispunjen neki od sljedećih uvjeta:

(a) avionom se upravlja u skladu s listom minimalne opreme (LMO);

(b) u slučaju kompleksnih aviona na motorni pogon i svih aviona koji se upotrebljavaju u komercijalnim operacijama, operator ima odobrenje nadležnog tijela za upravljanje avionom u okviru ograničenja glavne liste minimalne opreme (GLMO) u skladu s točkom ORO.MLR.105 podtočkom (j) Priloga III.;

(c) avion ima dozvolu za letenje koja je izdana u skladu s primjenjivim zahtjevima za plovidbenost.";

(f) točka SPO.IDE.A.120 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;”;

ii. u podtočki (e) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;”;

(g) točka SPO.IDE.A.125 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;”;

ii. u podtočki (c) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;”;

iii. u podtočki (e) podpodtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. napajanjem za hitne slučajeve neovisnim od glavnog sustava za opskrbu električnom energijom za potrebe funkcioniranja i osvjetljenja sustava za prikaz položaja najmanje 30 minuta. Napajanje za hitne slučajeve automatski se pokreće nakon potpunog zatajenja glavnog sustava za opskrbu električnom energijom i na instrumentu ili ploči s instrumentima mora se jasno istaknuti da prikaznik položaja radi uz pomoć napajanja za hitne slučajeve.”;

(h) u točki SPO.IDE.A.160 podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) sigurnosnim pojasom sa sustavom za zadržavanje gornjeg dijela trupa iz točke (d) koji ima:

1. jednu točku za otkopčavanje;

2. na sjedalima članova letačke posade i na svim sjedalima pokraj pilotskog sjedala jedno od sljedećeg:

i. dvije ramene trake i sigurnosni pojas koji se mogu upotrebljavati neovisno;

ii. dijagonalnu ramenu traku i sigurnosni pojas koji se mogu upotrebljavati neovisno za sljedeće avione:

(A) avioni s MCTOM-om do i uključujući 5 700 kg i s MOPSC-om od devet ili manje koji su u skladu s dinamičkim uvjetima prisilnog slijetanja utvrđenima u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama;

(B) avioni s MCTOM-om do i uključujući 5 700 kg i s MOPSC-om od devet ili manje koji nisu u skladu s dinamičkim uvjetima prisilnog slijetanja utvrđenima u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama, a kojima je zasebna CofA prvi put izdana prije 25. kolovoza 2016.”;

(i) u točki SPO.IDE.A.220 dodaje se sljedeća podtočka (e):

„(e) Avioni moraju imati nadzornu opremu u skladu s primjenjivim zahtjevima zračnog prostora.”;

(j) točka SPO.IDE.H.100 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Sljedeće predmete, ako se zahtijevaju ovim poddijelom, nije potrebno odobriti kao opremu:

1. samostalne prijenosne svjetiljke;

2. točan mjerač vremena;

3. pribor za prvu pomoć;

4. oprema za preživljavanje i signaliziranje;

5. sidra i oprema za privezivanje;

6. naprave za sigurnosno vezivanje djece;

7. jednostavni sustavi naprava za prijenos osoba kojima se služi stručnjak zadatka kao napravama za sigurnosno vezivanje.”;

ii. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Instrumenti, oprema ili pribor koji nisu propisani ovim Prilogom (dio-SPO) te sva druga oprema koja nije propisana ovom Uredbom, ali se nalazi u zrakoplovu, moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. članovi letačke posade ne smiju informacije dobivene iz tih instrumenata, opreme ili pribora upotrebljavati za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139 ili točaka SPO.IDE.H.215 i SPO. IDE.H.220 ovog Priloga;

2. instrumenti, oprema ili pribor ne smiju utjecati na plovidbenost helikoptera, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.";

(k) točka SPO.IDE.H.105 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPO.IDE.H.105 Minimalna oprema za let**

Let se ne započinje ako bilo koji od instrumenata, dijelova opreme ili funkcija helikoptera potrebnih za planirani let ne radi ili nedostaje, osim ako je ispunjen neki od sljedećih uvjeta:

(a) helikopterom se upravlja u skladu s listom minimalne opreme (LMO);

(b) u slučaju kompleksnih helikoptera na motorni pogon i svih helikoptera koji se upotrebljavaju u komercijalnim operacijama, operator ima odobrenje nadležnog tijela za upravljanje helikopterom u okviru ograničenja glavne liste minimalne opreme (GLMO) u skladu s točkom ORO.MLR.105 podtočkom (j) Priloga III.;

(c) helikopter ima dozvolu za letenje koja je izdana u skladu s primjenjivim zahtjevima za plovidbenost.";

(l) točka SPO.IDE.H.120 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;";

ii. u podtočki (d) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;";

(m) točka SPO.IDE.H.125 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. barometarske visine;";

ii. u podtočki (c) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. barometarske visine;";

(n) u točki SPO.IDE.H.220 dodaje se sljedeća podtočka (e):

„(e) Helikopteri moraju imati nadzornu opremu u skladu s primjenjivim zahtjevima zračnog prostora.";

(o) točka SPO.SPEC.HESLO.100 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPO.SPEC.HESLO.100 Standardni operativni postupci**

Standardni operativni postupci za operacije s podvješenim teretom na remenu s helikoptera (HESLO) navode:

(a) opremu koja se mora nositi, uključujući njezina operativna ograničenja i odgovarajuće unose u listi minimalne opreme (LMO);

(b) sastav posade i stručnjaka zadatka i zahtjeve u pogledu njihova iskustva;

(c) relevantno teorijsko i praktično osposobljavanje članova posade za obavljanje zadaća, relevantno osposobljavanje stručnjaka zadatka za obavljanje zadaća te kvalifikacije i imenovanje osoba koje pružaju takvo osposobljavanje članovima posade i stručnjacima zadatka;

(d) odgovornosti i dužnosti članova posade i stručnjaka zadatka;

(e) potrebne kriterije performansi helikoptera za provođenje operacija s podvješenim teretom na remenu s helikoptera (HESLO);

(f) uobičajene, neuobičajene i hitne postupke.";

(p) točka SPO.SPEC.HEC.100 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPO.SPEC.HEC.100 Standardni operativni postupci**

Standardni operativni postupci za operacije s ljudskim podvješenim teretom (HEC) navode:

(a) opremu koja se mora nositi, uključujući njezina operativna ograničenja i odgovarajuće unose u listi minimalne opreme (LMO);

(b) sastav posade i stručnjaka zadatka i zahtjeve u pogledu njihova iskustva;

(c) relevantno teorijsko i praktično osposobljavanje članova posade za obavljanje zadaća, relevantno osposobljavanje stručnjaka zadatka za obavljanje zadaća te kvalifikacije i imenovanje osoba koje pružaju takvo osposobljavanje članovima posade i stručnjacima zadatka;

(d) odgovornosti i dužnosti članova posade i stručnjaka zadatka;

(e) potrebne kriterije performansi helikoptera za provođenje operacija s ljudskim podvješenim teretom (HEC);

(f) uobičajene, neuobičajene i hitne postupke.";

(q) u točki SPO.SPEC.HEC.105 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Za ugradnju i sve naknadne izmjene sve opreme za operacije s vitlom i kukom osim jednostavnih sustava naprava za prijenos osoba mora biti izdano odobrenje plovidbenosti za predviđenu funkciju.";

(r) točka SPO.SPEC.PAR.125 zamjenjuje se sljedećim:

„**SPO.SPEC.PAR.125 Otpuštanje opasnog tereta**

Neovisno o točki SPO.GEN.155, padobranci mogu izaći iz zrakoplova radi padobranske predstave nad gusto naseljenim područjima gradova i naselja ili iznad skupine ljudi na otvorenom uz nošenje dimnih uređaja koji su proizvedeni za tu svrhu.";

(s) u poddijelu E dodaje se sljedeći odjeljak 5.:

„**ODJELJAK 5.**

Probni letovi nakon održavanja

SPO.SPEC.MCF.100 Razine probnih letova nakon održavanja

Prije izvođenja probnog leta nakon održavanja operator određuje primjenjivu razinu takvog leta kako slijedi:

(a) probni let nakon održavanja razine A – za let u kojem se očekuje primjena postupaka za neuobičajene ili hitne situacije, kako je definirano u letačkom priručniku zrakoplova, ili u slučaju kad se letom treba provjeriti funkcioniranje rezervnog sustava ili drugih sigurnosnih naprava;

(b) probni let nakon održavanja razine B – za svaki probni let nakon održavanja koji nije probni let nakon održavanja razine A.

SPO.SPEC.MCF.105 Program leta za probni let nakon održavanja razine A

Prije izvođenja probnog leta nakon održavanja razine A kompleksnim zrakoplovom na motorni pogon operator izrađuje i dokumentira program leta.

SPO.SPEC.MCF.110 Priručnik za probni let nakon održavanja razine A

Operator koji izvodi probni let nakon održavanja razine A mora učiniti sljedeće:

(a) opisati te operacije i povezane postupke u operativnom priručniku iz točke ORO.MLR.100 Priloga III. ili u posebnom priručniku za probne letove nakon održavanja;

(b) prema potrebi ažurirati priručnik;

(c) obavijestiti uključeno osoblje o priručniku i njegovim izmjenama relevantnima za njihove dužnosti;

(d) nadležnom tijelu dostaviti priručnik i njegove ažurirane verzije.

SPO.SPEC.MCF.115 Zahtjevi u pogledu letačke posade za probni let nakon održavanja razine A

(a) Operator odabire odgovarajuće članove letačke posade uzimajući u obzir kompleksnost zrakoplova i razinu probnog leta nakon održavanja. Pri odabiru članova letačke posade za probni let nakon održavanja razine A kompleksnim zrakoplovom na motorni pogon operator se mora pobrinuti za sljedeće:

1. da je glavni pilot završio tečaj osposobljavanja u skladu s točkom SPO.SPEC.MCF.120; ako je osposobljavanje provedeno u simulatoru, pilot izvodi barem jedan probni let nakon održavanja razine A kao nadzorni pilot ili promatrač prije nego što izvede probni let nakon održavanja kao glavni pilot;

2. da je glavni pilot odradio najmanje 1 000 sati leta na zrakoplovu iste kategorije kao zrakoplov kojim će se letjeti, od čega barem 400 sati kao glavni pilot u kompleksnom zrakoplovu na motorni pogon i barem 50 sati na tom konkretnom tipu zrakoplova.

Neovisno o prvom odlomku podpodtočki 2., ako operator uvede novi tip zrakoplova za svoje operacije i ocijeni kvalifikacije pilota u skladu s utvrđenim postupkom ocjenjivanja, može odabrati pilota koji ima manje od 50 sati iskustva na tom tipu zrakoplova.

(b) Pilotima koji imaju ovlaštenje za testno letenje u skladu s Uredbom (EU) br. 1178/2011 u potpunosti se priznaje tečaj osposobljavanja iz podtočke (a) podpodtočke 1. ove točke pod uvjetom da su završili potrebno početno i periodično osposobljavanje za upravljanje resursima posade u skladu s točkama ORO.FC.115 i ORO.FC.215 Priloga III.

(c) Glavni pilot ne izvodi probni let nakon održavanja razine A kompleksnim zrakoplovom na motorni pogon ako nije izveo let nakon održavanja razine A tijekom prethodnih 36 mjeseci.

(d) Skorašnje iskustvo kao glavni pilot na probnom letu nakon održavanja razine A stječe se nakon izvođenja probnog leta nakon održavanja razine A kao promatrač ili nadzorni pilot ili nakon izvođenja probnog leta nakon održavanja razine A u simulatoru kao glavni pilot.

SPO.SPEC.MCF.120 Tečaj osposobljavanja letačke posade za probne letove nakon održavanja razine A

(a) Tečaj osposobljavanja za probni let nakon održavanja razine A izvodi se u skladu s detaljnim programom.

(b) Letačko osposobljavanje na tečaju provodi se na jedan od sljedećih načina:

1. u simulatoru koji za potrebe osposobljavanja na odgovarajući način odražava reakciju zrakoplova i njegovih sustava na provjere koje se provode;

2. tijekom leta u zrakoplovu na kojem se demonstriraju tehnike probnog leta nakon održavanja.

(c) Tečaj osposobljavanja na jednoj kategoriji zrakoplova vrijedi za sve vrste zrakoplova te kategorije.

(d) Kad je riječ o zrakoplovu koji se upotrebljava za osposobljavanje i zrakoplovu kojim će se izvoditi probni let nakon održavanja, operator mora odrediti je li potrebno osposobljavanje o razlikama ili radi upoznavanja te opisati sadržaj takvog osposobljavanja.

SPO.SPEC.MCF.125 Sastav posade i osobe u zrakoplovu

(a) Operator uspostavlja postupke za utvrđivanje potrebe za dodatnim stručnjacima zadatka.

(b) Za probni let nakon održavanja razine A operator u priručniku utvrđuje politiku za druge osobe u zrakoplovu.

(c) Pri probnom letu nakon održavanja razine A stručnjak zadatka ili dodatni pilot mora biti u kabini letačke posade kako bi pomogao članovima letačke posade, osim ako konfiguracija zrakoplova to ne dopušta ili ako operator može opravdati, na temelju radnog opterećenja članova letačke posade temeljenog na programu leta, da im nije potrebna dodatna pomoć.

SPO.SPEC.MCF.130 Simulirani neuobičajeni ili hitni postupci tijekom leta

Odstupajući od točke SPO.OP.185, stručnjak zadatka može se nalaziti u zrakoplovu na probnom letu nakon održavanja razine A ako je potreban za ispunjenje svrhe leta i ako je identificiran u programu leta.

SPO.SPEC.MCF.135 Ograničenja vremena leta i zahtjevi u pogledu odmora

Pri raspoređivanju članova posade za probne letove nakon održavanja operatori na koje se primjenjuje poddio FTL Priloga III. (dio-ORO) moraju poštovati odredbe tog poddijela.

SPO.SPEC.MCF.140 Sustavi i oprema

Ako je svrha probnog leta nakon održavanja provjera pravilnog funkcioniranja sustava ili opreme, taj se sustav ili oprema smatraju potencijalno nepouzdanima i stoga se prije leta moraju dogovoriti odgovarajuće mjere ublažavanja kako bi se rizici za sigurnost leta sveli na najmanju mjeru.

SPO.SPEC.MCF.145 Zahtjevi za uređaj za snimanje zvuka u pilotskoj kabini, uređaj za snimanje podataka o letu i snimanje podatkovnih veza za nositelje AOC-a

U slučaju probnog leta nakon održavanja zrakoplova koji se inače upotrebljava za operacije komercijalnog zračnog prijevoza odredbe o uređajima za snimanje zvuka u pilotskoj kabini (CVR), uređajima za snimanje podataka o letu (FDR) i uređajima za snimanje podatkovnih veza (DLR) iz Priloga IV. (dio-CAT) i dalje se primjenjuju.”.

PRILOG II.

Prilozi I. i V.b Uredbi (EU) br. 1321/2014 mijenjaju se kako slijedi:

(1) u točki M.A.201 Priloga I. (dio-M) dodaje se sljedeća podtočka (k):

„(k) Ako se zrakoplov uključen u svjedodžbu zračnog prijevoznika upotrebljava za nekomercijalne operacije ili specijalizirane operacije iz točke ORO.GEN.310 Priloga III. ili točke NCO.GEN.104 Priloga VII. Uredbi (EU) br. 965/2012, operator se mora pobrinuti za to da zadaće povezane s kontinuiranom plovidbenošću obavlja organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti koja ima odobrenje na temelju Priloga V.c (dio-CAMO) ili organizacija za plovidbenost s kombiniranim privilegijima (CAO) koja ima odobrenje na temelju Priloga V.d (dio-CAO), ovisno što je primjenjivo, koja je nadležna za nositelja svjedodžbe zračnog prijevoznika.";

(2) u točki ML.A.201 Priloga V.b (dio-ML) dodaje se sljedeća podtočka (h):

„(h) Ako se zrakoplov uključen u svjedodžbu zračnog prijevoznika upotrebljava za nekomercijalne operacije ili specijalizirane operacije iz točke ORO.GEN.310 Priloga III. ili točke NCO.GEN.104 Priloga VII. Uredbi (EU) br. 965/2012, operator se mora pobrinuti za to da zadaće povezane s kontinuiranom plovidbenošću obavlja organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti koja ima odobrenje na temelju Priloga V.c (dio-CAMO) ili organizacija za plovidbenost s kombiniranim privilegijima (CAO) koja ima odobrenje na temelju Priloga V.d (dio-CAO), ovisno što je primjenjivo, koja je nadležna za nositelja svjedodžbe zračnog prijevoznika.".